

Bureus (F a 5) tolkar inskriften på följande sätt: »IngiFastus fecit inscribi saxo memoriam sororis NitilGierdæ et filia suæ O-...» — Schefferus, som har en egen, tydliga ganska bristfällig läsning, sammanfattar sin tolkning på följande sätt: »Fister Vly inscribat lapidem in memoriam sororis... et nutricis suæ.» — Peringskiöld översätter: »Ingifast let rita Sten efter sin syster Netelgiärd, och sin Dotter Agåsa, samt efter Fastlogh Rådgunnas dotter.» Och han kommenterar: »Thetta monument har fordom varit af en Herre, benämd Ingifastr, vprättat til ähra och åminnelse efter tre qvinnor, hwilka troligen varit af förnäm och Konglig blod ättborne, emedan theras Epitaphium är innom skiölden teknat med en så kallad Ägishielm, som fordom war ett Kongligit Kännetekn och Kronomerke, nestan som ett Patriarchal kors nu ritas. Ty ifrån gamla tiden finnes at Sweriges Kronor ritades allenast med fyra stifter eller löf, som sees både af gamla mynt och Konunga Sigiller, och enfaldige Kronomerken ännu ritas. — Stenen wara i Hedendomen vthritad, slutes också af thet enfaldiga Thorsmerke, kalladt Thors Hammarmerke, som öfwerst finnes; ty på samma sätt som the gamle Romare inskrefwo sina Epitaphier med the orden: Jovi Maximo Sacrum, och vthmerkte sina Skiölder med fulmine Jovis en Korsritad Blix; så hafwa ock våre Hedniske förfäder här i landet, teknat sina Epitaphier och Skiöldar med Guden Thors merke, på thet sätt som här finnes, och klarligare sees af nestföregående Ubbirs hedniska Ritning.»

Ristningen är försedd med två kors; upptill ett enkelt likarmat kors, något nedanför mitten ett s. k. korsat kors. Jfr U 921. Ornamentiken är på den enda bevarade teckningen synnerligen oklar, vilket sannolikt beror på att ristningen icke har varit fullt tillgänglig för tecknaren.

Inskriften är egenartad och svårtolkad. Beklagligtvis är läsningen endast partiellt säkerställd. Stenen synes emellertid vara rest av en man *Ingifastr* till minne av tre kvinnor: hans syster **nitilkiarpi**, hans dotter **akasu** (eller **kasu**) och slutligen en kvinna med namnet *Fastlaug*, vars förhållande till *Ingifastr* är ovisst. Om mansnamnet *Ingifastr* se E. Wessén, *Nordiska namnstudier*, s. 100, om kvinnonamnet *Fastlaug* ib. s. 101 och Sö 242. 31—41 **nitilkiarpi** är givetvis ett kvinno-namn på *-gerðr*; förleden är oklar. Närmast torde ligga till hands att förmoda en felläsning för *Kætílgerðr*, ett sällsynt namn, som dock är tidigare belagt i en uppländsk inskrift, U 277. 52—56 **akasu** medger knappast någon möjlighet till tolkning. Tänkbart är, att skiljetecknet har blivit felaktigt satt efter 51 **n** i stället för efter 52 **a**; namnet har i så fall varit **kasu**. 65—69 **rapku** skulle möjligen kunna vara början av ett subst. (ack.) *ráðkunu* och ingå i ett sammanhang *ok [æftir] Fastlaug, ráðku[nu] sína*. Ett sådant substantiv finnes visserligen icke belagt i fornsvenskan, men det är ingalunda osannolikt, att det har funnits. Jfr fvn. *ráðskona*, *ráðakona* f. 'hushållerska' och *ráðsmaðr*, *ráðamaðr*, *ráðmaðr* m. 'föreståndare, förvaltare' (Fritzner, Cleasby-Vigfusson).

924. Uppsala, Domkyrkan.

Pl. 2.

Litteratur: B 425, L 103. J. Peringskiöld, *Monumenta Ullerakerensia* (1719), s. 43; O. Celsius, *Svenska runstenar* (F m 60) 1, s. 26.

Äldre avbildning: P. Helgonius och J. Hadorph, träsnitt (i Peringskiöld a. a. och B 425).

Runstenen ligger i golvet på östra sidan av De Geerska gravkoret. Övre delen är täckt av golvplattorna på sydvästra sidan av pelaren mellan detta gravkor och det närmast Ö därom belägna Hornska gravkoret; nedre delen är dold under pelaren och muren.

Stenen omtalas första gången i J. Peringskiöld, *Monumenta Ullerakerensia* (1719), där dess plats anges vara: »Vnder pelaren emellan Gref Leyonhufwudz och Oxenstierne grafwen i Dom-

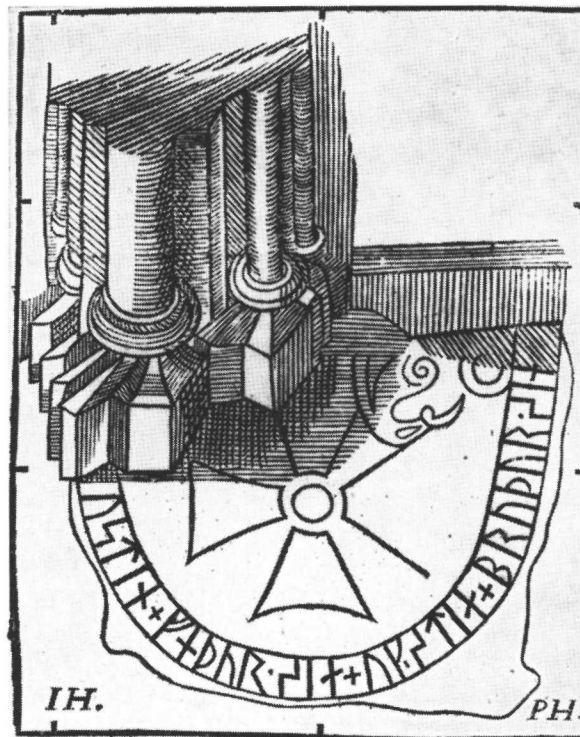

Fig. 9. U 924. Uppsala domkyrka. Efter B 425.

kyrkian» (B 425: »Under pelaren emellan Lejonhufwud ok Oxenstierne grafwen»; L 103: »I Domkyrkian, under en pelare»). Lejonhufvudska gravkoret kallas numera vanligen De Geerska gravkoret; det ligger på domkyrkans södra sida närmast V om Hornska gravkoret, som i sin tur följer närmast efter Gustavianska gravkoret. Uppgiften om läget är sålunda felaktig. Stenen söktes våren 1950 förgäves på den av Peringskiöld angivna platsen; den återfanns emellertid med ledning av avbildningen. Träsnittet visar övre delen av en runsten, vars nedre hälft är dold under en pelare och väggen t. h. därom. Inskriften undersöktes, så långt det var möjligt, under hösten 1951.

Grå granit. Den synliga delens höjd 0,85 m., bredd 1,07 m. Av inskriften är mellersta delen bevarad; början och slutet saknas.

Inskrift:

... aistin + fnþur·sia auk stia + brupur sin + k ...

... Øystæin(?), faður sinn, ok Stæin, broður sinn ...

»... [efter] Östen(?), sin fader, och Sten, sin broder ...»

Till läsningen: Hadorph och Helgonius (B 425) läsa 1—2 u, 15 a som ett sk + och sakna den sista runan 31 k.

Ristaren har ett par gånger förväxlat a-runan och n-runan. Huruvida det första namnet har varit Øystæinn eller Frøystæinn, är omöjligt att avgöra. Båda äro ungefär lika vanliga.

Inskriften skall i den utmed stenens ytterkant löpande runslingan läsas från höger till vänster, och runorna stå följaktligen på den yttre linjen i slingan, vilket är mindre vanligt.